POKROK ZÁPADU.

Týdenník politický, poučný a zábavný
pro
ČECHOSLÁVY AMERICKÉ,
podávající nejnovější zprávy nejen z celého světa, ale zvláště ze Velikého Západu Amerického,
vychází každou středu
v OMAHA, NEB.

VYDAVATEL A MAJITEL:
EDW. ROSEWATER.
REDAKTOR:
JOSEF NOVINSKÝ.

Předplatné na list obnáší i s poštovní zásilkou
$2.20 na rok, **$1.10** na půl roku, a **55** centů na čtvrť roku.
☞ Zasílání do Evropy $3.00 ročně.
☞ Poštovné platí vydavatelstvo samo.

☞ Oznamky v „Pokroku Západu" čítají se v levné ceně a národní spolky platí za své oznamky poloviční cenu.

☞ DOPISY se všech stran milerádi přijímáme, avšak nemůžeme uveřejňovati takové, které obsahují osobní útoky neb urážky, an zákon novinářský nám toho nedovoluje, ani na odpovědnost dopisovatele.

☞ Zásilky peněz nechť dějí se na poštovní poukázky, anebo v listech registrovaných, aby bylo jich dodání nám jisté, neb neručíme za peníze v jednoduchém listu zaslané ručiti. Veškeré obdržené peníze budeme v čísle vždy následujícím kvitovati.

Nadpis dopisů a peněžních zásilek buď:
„Pokrok Západu"
Omaha, Neb.

Omaha. Neb. 29. února 1876.

Černé hory.

Na mnohé dotazy, jak to stojí s českou výpravou do černých hor, sloužiž všem dotčeným tázatelům, jakož i širšímu obecenstvu následující zpráva za odpověď: Přihlásilo se do nynější doby 77 Čechů, kteří se s výpravou do černých hor vydati hodlají.—Poukázal jsem pouze předběžně k tomu, že každý člen, mimo vyzbrojení, opatření šatem a prádlem, zde v Omaze ještě 20 až 30 dolary hotovými penězi k spolkovým účelům přispěti musí.—Mezi všemi, jenž se doposud přihlásili, je pouze 17, kteří se vyjádřili, že potřebných 20 až 30 dolarů k tomuto účelu přispějou, mezi ostatními šedesáti jest však veliká většina, která peněz naprosto nemá a pouze svou prací spolkovým povinnostem zadost učiniti hodlá.—Několik jich je, kteří nabízejí na místě hotových peněz své potahy v odhadní ceně.—Ačkoliv toto poslední nabídnutí jest dosti výhodné, přece uzná každý, že při velké většině těch, kteří nižádných prostředků nemají, není možné spolek tak zříditi, jak by toho důležitost podniku vyžadovala. Když se všechny okolnosti v zralou úvahu vezmou, tak je i 50 dolarů na jednu osobu příliš málo, uváží-li se, že spolek nemůže předpokládat, ihned jakmile na místo přijde, že také bude vydělávat.—Měli-li by se členové na to spolehati, že budou vydělávat denní mzdu u některého kapitalisty, pak se výprava úplně mine svým účelem. A není-li dostatek peněz v zásobě, co pak zbyde členům jiného? A může pohříchu někdo ručiti za to, že tam i h n e d práce za mzdu k dostání jest?

Zúčastnit se podobné výpravy, jest zajisté sázka do loterie, „buď a nebo!"—Avšak sázet se musí i v tomto pádu mimo jinými nebezpečími, hlavně penězi.—

Zásobit by se spolek musel n e j m é n ě na šest neděl potravou. Mimo toho by musel míti každý člen větší zásobu nábojů pro svou zbraň, a také nějaké náčiní k práci.—A co pořídí za 30 dolarů? Kdyby se uvolilo 60 členů že přispěje $50 každý, tu by byly $3000 pohromadě. Ačkoliv to není mnoho na 60 členů, nechalo by se přece již něco dělat nakoupením zásob ve velkém, hlavně vezme-li se ohled na tu okolnost, že by se nejméně šest potahů od členů získalo, kteří by o okamžité zaplacení svého majetku nehrdlili.

Jiná okolnost, která zralé uvážení vyžaduje jest ta, že mnozí, ba velká většina myslí, že se výprava zdrží v Černých horách tak asi přes leto—do podzimku, pak že už bude míti každý tolik zlata nashromážděného, že se bude moct navrátit tam, odkud přišel, a že bude moct jenom z úroků živu býti.—Soudím tak z přečetných dopisů, v kterých stojí otázka: „Jak dlouho se tam spolek zdrží?"

Tento názor o celé výpravě jest velice mylný! Hlavně a především by musel míti každý na zřeteli, když se tam jednou vypraví, společně výhodnou krajinu nalezne a svůj claim zabere, pak že se tam i osadí. Ovšem že jenom tak dalece, až jak to s vlastnictvím černých hor dopadne.

Druhá věc je ta, že není třeba v takové zemi, kde každý jenom po zlatě touží, zrovna motykou a lopatou zlato dobývati. Kdyžby sobě spolek vyhledal takovou krajinu na příhodném místě, že [illegible] byla naděje na brzké spojení [illegible]ezniční s ostatním světem, [illegible]avně krajinu při řece, kde by [illegible]růžování čili praní zlata s pro[illegible] provozovati mohlo, pak [illegible] každý na paměti míti [illegible] rolnictví a pěstování do[illegible] [illegible]

bytka; — zlatokopství by mohl snadno nechat v řadě druhé, neboť v takové krajině, kde se zlato dobývá, tam se také každé zboží zlatem platí; a krajinu jednou zabranou mu nevezme tak snadno nikdo.

Z ohledu na to, že k první poradě o zřízení spolku, se velmi nepatrná částka členů přihlásila, dále pak, že velká většina přihlásivších se údu potřebných peněžních prostředků nemá, není možno výpravu tak zříditi, jak jsem v úmyslu měl, pročež se musí tento návrh prozatím odročiti. Důležitá okolnost však jest i ta, že se v kongresu doposud pranic nevyjednalo, jak to s otevřením území černých vrchů dopadá, jakož i to, že se několik kmenů indiánských zbraní chápe, aby se s bělochy v zápas o svá práva pustili. Není tedy rádno, po uvážení všech zde uvedených okolností, s podobnou výpravou na cestu se vydati. Neodkládáme svůj plán snad na vždy, možná že se později s něčím podobným vytasíme, avšak vždy se budeme držet starého osvědčeného přísloví: „Dvakrát měř a jednou řež!"

Na zdar! A. Černohorec.

Ruské myšlenky o událostech na východě.

Pod tímto nápisem přináší ruský „Graždanin" tuto významnou úvahu: Spustly ulice Sebastopolu, sady uschly, toliko skřivené stromy sem tam ne mocně vyrážejí, a všecko jako v okouzleném těžkém spánku očekává... kdy hlas Páně ozve se v tomto mrtvém poli i „postaví-li se zástup velmi veliký." Tam jest pouze jedno zelené květnaté zátiší, vychloubajíc se svou mladistvou zeleností, nad mořem, a nad většinou jeho stojí vysoký kříž, jako prst, ukazující na modré nebe. Jest to jediný živý kout zemský místo odpočinku mrtvých. Tu odpočívají ti, kdož hájili rozvaliny tyto jednu po druhé, i lehli řadami, těsně, přátelsky, bez reptání na rodné zemi, pověr v oběť před tonto poslední obětí vše, co měli drahého a milého na světě. A počet jich byl sto tisíc a více! Sto tisíc Rusů: hle, to cena, kterou jsme zaplatili za účastenství k našim spoluvěrcům! — Teď se zapomělo, že Černá Hora roznítila válku pod záminkou sporu o koupil nad chrámem jeruzalemským; že veškeré západní křesťanstvo hájilo mohameda pouze proto že východní církev — je ruskou, proto, že Rusové jsou slovanského původu, proto že nemohou nám odpustiti náš původ a naši víru. — Prušáky zdržela pouze příbuznost jich krále s mocným zetěm. Jedenných Španělů nebylo možno přemluviti, aby pozdvihli zbraní proti kříži. Století útisků a zápasů se Saraceny vychovalo v Španělích poznání národní vzájemnosti. Podobné bezděčné poznání vzbudila v nás dvě století tatarského jha. Sto tisíc životů položili jsme tu za jedenáct měsíců pro spoluvěrce naše, a co prolito bylo krve ruské i tehdáž, i dříve, i na Dunaji, i v řeckých mořích, i v balkánských průsmycích, paty hor kavkazských, i v bahnech Dobruči, i pod stěnami Varny? — Takové jsou oběti námi přinešené! A hle, teď nastal čas pro Rusko, aby pro východní křesťany přineslo oběť poslední, největší. Jen nedůstojný řevnivý cit nepřátelství proti Rusku vrhá Evropu v náruč Turků, v nectný svazek s nimi, svazek to s katanem proti nevinně odsouzeným křesťanům! Rusko poučeno zkušeností vzdaluje se, a zatvrdivši srdce, odhaluje poslední předlohu pro souvěké fariseje, starati se o rovnováhu Evropy prostředkem všeobecného vraždění bratří našich po krvi a víře. Tato drahá oběť sebezapření nebude nadarmo!.. A přece v novinořských článcích slovanských obviňuje se Rusko z chladnosti, z bezúčastenství, ba i ze zrady! Jestiť starý příběh, pověsť o slavném rozsudku Šalamounovu, které z dvou žen náleží dítě! nechať nezapomenou na tuto pověsť ti moudří soudcové, kteří nyní odsuzují Rusko!

Pohostinské hry divotvorného rabína.

Čtenáři naše budou se zajisté pamatovat na pohoršení, jež před nějakým časem spůsobil v Novém Sandezu tamní divotvorný rabín vyřčením klatby na jednoho tamního kupce. Při té příležitosti objevila se v pravém světle bezedná nevědomost části židů nazývajících se „Chassidim" a nenasytná lakomost těchto svatých rabínův, těžících z nevědomosti svých oveček.

Zvláštní druh mezi těmito „svatými", kteří dle jejich výroku jsou v stálém spojení se všemi nadpozemskými mocnostmi a se všemi nebeskými anděli, tvoří cestující zázrační rabínové, kteří putujíce od dědiny k dědině jako pravé pijavice vyssávají sáčky svých oveček. Takový divotvorný rabín přijel nedávno do nádraží v Krakově. Jako každý komediant, dal ohlásit příchod svůj o několik dní dříve, aby se pověsť o příchodu jeho co možná nejvíc roznesla. Následkem toho dostavilo se do nádraží množství „věřících", aby jej přivítali. Byli to vesměs lidé tělesně i duševně zakrnělí, dělající na člověka jen poněkud vzdělaného dojem velmi špatný.

Po malé chvíli přijel vlak a očekávaný světec oblečen jsa v usmolený oděv vystoupil z vozu. Poděkovav za přivítání toliko těm „vznešenějším" jel do blízkého Podgorze, kdež ubytoval se u bohatého souvěrce, kteréžto vyznamenání všichni boháči záviděli. Tam zdržel se boží ten muž skoro čtrnáct dní a z blízka i z daleka putovaly celé davy nevzdělanců do Podgorze a tlačili se všemožně ku dveřím pokoje, v němž dle jejich domnění rabín rozmlouval se samým bohem a každý pokládal se za šťastného, komu se podařilo uplatit před dveřmi jeho na straži stojícího pomocníka, aby světci podal lístek, na němž napsáno bylo, co si kdo přál, a zároveň nějaký peníz co odměnu. Mezi tím však svatý muž pochutnával si v pokoji na smaženém kuřátku.

Tentýž rabín byl již před několika roky v Podgorze. Jak se samo sebou rozumí, dal si i tenkrát za své zázraky řádně zaplatit, nebo za darmo lidé ti ani prstem nehnou, a přišel-li k němu někdo chudý, jenž nemohl mu ničeho dáti, nechal si od něho alespoň směnku na ujednanou částku vystavit, myslel si totiž, kdo ví, nezbohatne-li někdy. A v skutku se stalo, že některý z těchto chuďasů později zbohatnul a domnívaje se, že rabín mu k štěstí tomu dopomohl, svědomitě upsanou částku vyplatil. Tím získal rabín ještě více vážnosti.

Hlavní obor tohoto rabína jest však divotvorná moc, kterouž má na ženy. Proto také při této návštěvě oblehaly jej celé davy žen, prosíce jej, aby jim za dobrou odměnu pomohl k potomstvu. Pověsť jeho v tom ohledu jest taková, že i několik snoubenců přišlo jej prositi aby za odměnu několika dukátů vykonal nad nimi snubní obřad, domnívajíce se, že již tím výkonem pojistí si četné potomstvo. Mimo jiné udál se prý i ten zázrak, že jim oddaná mladá panička z nábožné chassidimské rodiny již po třech měsících porodila zdravého chlapečka.

Jako všichni ostatní divotvorní rabínové není i tento žádný učenec. Majíť totiž světci ti zvláštní výsadu, že nemusí znát ani talmud ani hebrejskou literaturu. Vzdor této nevědomosti však rozumějí prý řeči andělů, stojí u boha v zvláštní přízni a dávají si za protekci u pána boha dobře platit. Skuteční vzdělanci židovští lidi ty nenávidí, avšak nevzdělanému lidu nejsou s to dokázati, jaký hanebný kšeft světci ti s ním provádějí, neboť mnozí přívrženci jejich jsou ve svém fanatismu s to člověka, kterýž jest jiných náhledů, i ukamenovati.

Něco o lékařích v starověku.

Ačkoliv Hippokrates, praotec všech lékařů, těmto těsně vedle bohů místo vykázal, myslíme, že při volbě povolání toho přece rozhodovala více láska a touha po světském mamonu, než touha po slávě bohorovné.

Bylyť za starodávna honoráry skutečně dosáhly výše ohromné. Římský císař Antonius za každé léčení dal dvornímu svému lékaři Galenovi zlatý řetěz okolo krku, Crasistratus obdržel jen od jednoho svého klienta tisíc talentů zlata (jeden talent rovnal se našim 2000 zl.) tedy summu, jakouž nyní ti nejvyhlášenější lékaři sotva za celý život a po celou svou praxis obdrží.

Papež Honorius V. platil svému tělesnímu lékaři sto dukátů denně a deset tisíc luisdorů platil Ludvík XI. svému médecin du corps' mimo dary a platy příležitostné.

Poněkud jinak smýšlel o lékařském honoráru onen Arab, o němž zmiňuje se Angličan Dr. Hogg ve svých zápiskách. Ten totiž těžce se roznemohl a dal se drem Hoggem léčiti, když se uzdravil, přišel k lékaři, ne snad aby mu zaplatil, ale aby od něho žádal velkou summu peněz. Když nemilosrdný lékař žádost tuto rozhodně odmítl, pravil onen Arab, že doufal, že se lékař nebude zdráhat summu tu zaplatit na poděkování bohu, že mu udělena milostí božskou taká moc, že tak těžké nemoce hojiti může.

U nás a v Německu umění lékařské přinášelo, jak bohužel u nás veškerá umění, vždy více cti než peněz. Lékař nemusel před soudem, jako jiný obžalovaný státi, jemu bylo dovoleno rozsudek svůj sedě vyslechnouti. Manželky jejich mohly šatiti se jako šlechtičny, což ovšem nebylo asi mnoho po chuti pánům manželům, kterýmž za to uděleno právo nositi meč. Jediná výhoda, kterou vedle těchto pochybných vyznamenání německý lékař měl, byla ta, že nemusel platiti žádné clo. Nebyla však tenkráte ještě žádná celní jednota, takže i tato výsada jevila se býti více méně illusorní.

Největší však jeho výsada byla, že nesměl býti při výslechu mučen, a že pro dluhy nesměl býti uvězněn — výhoda ta, kteréž mu zajisté mnohý z nynějších pánů kollegů závidí! —

Švédové neměli lékaře tak ve cti jako ostatní národové. Ve válce s Ruskem nedostávalo se jim lékařův při jejich loďstvu, že psali pro ně do Anglicka. Jakých však byli názorův o lékařství, vysvítá z rozkazu, jenž především lékařům ihned udělen byl. Měli „celé vojsko oholit." Když se uražení lékařové zdráhali rozkaz ten vyplnit, byli přivázáni k stěžňům a jako obyčejní vojáci 20 ranami potrestáni.

Nejvíce zajisté umění lékařské váženo jest v Anglicku—tam považuje se za svaté, takže zákony tamější zapovídají lékaři žalovati klienta pro nezaplacení honoráře. Lékařství, praví zákon, jest umění svobodné a nesluší se tedy pro vzdělance, aby mzdu za umění požadoval. Aby však přece lékař naprosto bez honoráře neléčil, spojuje obyčejně každý z nich umění s lékárnou a počítá v cenu za lék zároveň též honorář za léčení a návštěvy. Jest tudíž v Anglicku skoro každý lékař zároveň též lékárníkem, a jestliže my naříkáme na drahé účty lékárnické, můžeme si pomysliti, jaké asi v Anglicku dostupují výše, kdež lékař jakž na trpícím člověčenstvu tak i na zákonech se — mstí!

Ve Španělsku není umění lékařské tak nyní ctěno, jako dříve, neboť jest tam skoro každý holič a vlásenkář „approbovaný prof. chirurgie." Písně i přísloví mnoho vtipu a žertů o lékařství obsahují, tak na příklad: „Bůh zdraví dává, doktor peníze brává. — Kdo se dostaneš doktoru do rukou, zaplatíš si drahého kata.

L. Hradecký.

Zajímavý vynález.

(Ze „Svornosti.")

Nový a veledůležitý vynález učinil v Chicago **A. J. Griffin** č. 35 W. Madison street Chicago, který se může nazývati největším tohoto století a bezpochyby učiní úplný převrat v domácím a národním hospodářství celého světa. Není to nic jiného, nežli náhrada za palivo a sice tak laciná, že jest téměř zadarmo. Vynález ten obdržel název;

HYDRO-CARBON BURNER AND GASGENERATOR.

Pomocí ústroji tohoto a použitím petroleje a vody vyvodí se tolik tepla, že se může hnáti nejtěžší pární stroj, vytápěti kamna, vařiti a jinak nahraditi uhlí a dříví, jakož i osvětlovati plynem velmi laciно. Spůsob ten není nic čarodejného nýbrž zcela jednoduchý a každý mu porozumí. Zakládá se pouze na lučebních vlastnostech hmot užívaných. Každý, kdo se přijde do udaného domu podívati, může se o tom přesvědčiti. Prof. Kendall, známý zde lučebník, který vynález ten zkoušel, praví, že užíváním jeho byl sto spůsobiti veškerý potřebný oheň ku vaření, praní a žehlení pro šest osob na 7 dní za 50 centů. Pro domácí potřebu nemůže se připraviti z obyčejných kamen ku osvětlování domu v ceně za 50 centů 1000 krych. stop, a světlo jest mnohem čistší, jasnější, nežli plynu obyčejného, kterého stojí 1000 stop krychlových až $3.50. Úprava řečená může přidati se do každých kamen a do každé pece neb do krbu. Patent už jest pro vynález ten zaopatřen a bude se prodávati co nejdříve, jak jen vejde ve známost širší.

Vynález ten jest užitečnější světu, nežli kámen mudrců, a zvláště pro chudé bude to nesmírným dobrodiním.

Z celého světa.

— **Milionář žhářem.** Z Petrohrudu se píše, že bohatý kupec Elizet, jeden z nejvzácnějších členů obecního zastupitelstva petrohradského, ucházel se u cara o milost nebo alespoň o zmírnění trestu Ovsjanikova milionáře, o němž jsme zprávu podali, že pro vypálení svého mlýna byl odsouzen k vyhnanství do Sibiře. Car však naprosto zamítl prosbu o milost těmito slovy: „Přicházíte prositi za milost pro Ovsjanikova, je to marné. Nesahávám nikdy v nálezy soudní a k vůli žháři-milionáři neučiním výminku." Tím byla věc odbyta. Ostatně podal Ovsjanikov zároveň s ostatními dvěma spoluvinníky proti procesu stížnost zmateční.

— **Život v Uhrách.** Vyjma snad některé krajiny v jižní Italii a na ostrově Sicilii není loupežnictví v žádné zemi evropské tak rozšířeno jako v Uhrách mezi Maďary, kteří nemohou si život ve své domovině dosti vynachválit. Však je známé přísloví Maďarů, že „mimo Uhry není života, a je-li jakého, není taková." V skutečnosti však je život v Uhrách takový, že nemusí vzbuzovati pražádnou závist v zemích jiných. Pošta musí tam vydržovati četné sbory ozbrojenců, aby nebyla napořád olupována, a přece přihodily se minulého měsíce dvě veliké loupeže pošt. Na cestě z Bečkereku do Velké Kikindy přepadli lupiči dne 24. prosince za bílého dne poštovní vůz a zavraždivše kočího vyloupili mnoho tisíc zlatých. Za týden na to, zrovna o Sylvestru vyloupen byl poštovní vůz jedoucí z Kovácsbaně. Zdá se, že tuto loupež spáchali lidé, kteří věděli, že pošta měla toho dne odvážet 16.000 zl. z berního úřadu do hlavní pokladny aradské. Na štěstí se v berním úřadě opozdili a touto náhodou zachránila se ta suma státu. Olupování pošt náleží ostatně v Uhrách k obyčejným zjevům života. Ale také loupežnictví jiného druhu jest tam věcí obyčejnou. Ve vsi Ujfale žila jistá vdova, Černá, se sedmiletou vnučkou. Dne 27 prosince večer otevřely se náhle dveře vdovina obydlí a čtyři zakuklení loupežníci se objevili ve světnici s pistolemi v rukou. Řekli stařeně bez okolků, že ji usmrtí, pakli jen hlesne. Mladé děvčátko, které počalo bědovat, zabil jeden zakuklenec pažbou pistole. Ubohá vdova byla svázána a lupiči dobyli se do skříně, z níž vyňali asi 800 zl., pak sebrali ještě lepší kusy oděvu a odešli. Černá byla teprv druhého dne zbavena svých pout, když náhodou šli lidé okolo její chalupy. Po lupičích není ani stopy. A obecenstvo chová se k podobným zjevům lhostejně, nebo se bojí známé lupiče stíhati, čehož podán tyto dni důkaz v městě Gyœngyœši. Přišel tam za bílého dne pověstný loupežník Borsos, procházel se po ulicích a nakupoval si rozličné potřeby. Mnozí ho poznali, ale ani ho nelapili, ani povyk neudělali. Než o tom zvěděla policie a k zatčení loupežníka přípravy učinila, byl Borsos dávno za městem.

— **Odkud pocházejí cilindry?** Jistý anglický list odpovídá na tu otázku, že již před mnoha sto lety cylindry v Tibetu se nosili. Tato země jest tudíž pravým rodištěm toho znaku té německé vzdělanosti a — domýšlivosti. A v Tibetu jest cilindr tak oblíben, že dle barvy cilindru poznati lze hned stav a důstojenství toho, jenž cilindr na hlavě má. Obyčejní občané mají cilindry bílé, úředníci černé, tibetánští mniši nosí cylindry žluté a velký Lama, nejvyšší to duchovní hodnostář, má jediný to právo že smí nositi cylindr barvy nachové.

— **Policie otcem.** V jednom městě potloukala se delší čas mladá dívčina provozující zapovězené řemeslo, a tak tajně a chytře, že policie nebyla s to, podati proti ní důkaz a vypověděti ji z města. Konečně připadli na zvláštní prostředek. Ošatili velmi elegantně mladého tajného a opatřivše jej penězi vyslali jej, aby se s dívkou onou seznámil a hleděl nabýt důkazů o její výživě. Tajný tak skutečně učinil, načež předvolanému děvčeti opakoval výrok svůj do očí, čímž byla vina její dokázána. Devče muselo odejíti z města i okolí, však toliko na krátko. Za několik měsíců vrátilo se opět do města a šlo rovnou cestou na policii, kdež žádalo za podporu na vydržování občánka, jejž měla pod srdcem. Poněvadž tajný jednal z „nařízení úředního" nebyl on, nýbrž policejní ředitelství odsouzeno k placení výživy pro mladého občánka.

— **Odkud pocházejí Čechové.** Ve „Vaterlandu" zabývá se jakýsi německý jazykozpytec pátráním po prvotních sídlech evropských národů. O Češích praví, že pocházejí od praobyvatelů západní Asie, jmenem Dyvů nebo Tubalů, lidí snědé pleti a kmene ethiopského, kteří se zabývají dobýváním kovů v horách syrských a v Kavkazu. Čechové ještě na východě smísili prý se s keltickými Katty a pak na západě teprv s Venety, orbou se živícím národem medským, kmene afrického. Tenkrát v staroperských dobách nazývali prý jsme se „Kechici" a byli třídou řemeslnickou v staré Medii.

— **K neštěstí na dráze u Oděsy.** Ruský car nařídil svému generalnímu pobočníku, aby svolal vojenský soud k vyšetření příčiny a souzení vinníků strašného toho neštěstí. Hlavní příčinou neštěstí jest prý přílišná spořivost ředitelstva dráhy té. Dle další zprávy bylo ve vlaku 419 nováčků. Z těch byli 3 zabiti, 63 jich uhořelo a 54 jest více méně poraněno. Neštěstí bylo prý zaviněno tím, že dohlížitel na dráze a jeho pomocník poručili čtyry koleje vytrhnouti, aby byly novými nahraženy, dále že parostrojce vlak nezastavil v čas. Následkem toho vlak sjel, spadl s náspu a vzňal se. Dohlížitel, jakož i jeho pomocník a řidič parostroje jsou zatčeni.

— **Kus papíru za milion.** Anglická banka vydala čtyři bankovky, z nichž platí každá 100.000 lib. sterl. Majitel jedné takové bankovky jest tedy milionářem. Jedna z nich naléžá se v pokladnici Rothschildově, druhá náleží rodině Couttsů; třetí chová se v pokladu anglické banky; čtvrtá visí ve zlatém rámci v salóně londýnského básníka a bankéře Rogersa.

— **Daň neschopných branců.** Po příkladu Bavorska má být v Rakousku zavedena daň, již nucen bude platit každý, kdo není schopen, aby osobně dostál vojenské povinnosti. Peněz takto získaných má být upotřebeno k vydržování vzdělávacích vojenských ústavů, k fondu vysloužilců a konečně k zlepšení platu poddůstojníků.

— **K obraně tažného ptactva.** Mezi vládami rakouskou a italskou stalo se vzájemné dohodnutí v příčině ochrany ptactva, lesnictví a hospodářství vůbec užitečného.

— **Louisa Lateausova**, o které jsme se zmínili, že je pověstna svými ranami Ježíše a že leží těžce nemocna, zemřela dne 16. ledna.

— O zavraždění lichváře píše maďarský list „Hon" následovně: Lichvář, který celou ves uvedl na mizinu, zabit byl v Borse, v župě marmarošské. Lichvář ten jmenoval se V. Neulender a stal se i mezi svými židovskými spoluvěrci řáděním svým pověstným. Neulender chtěl se co nejrychleji státi bohatým. Cíle toho myslel dosáhnouti nejsnáze tím, když si rychle osvojí, co byli jiní po desítiletí v největším lopocení nabyli. Lichva, podvod, křivá přísaha byly mu dovolené věci. I provozoval své „řemeslo" tak horlivě, že v krátkosti stal se hrůzou celé krajiny a ubozí lidé ani se neodvažovali, aby k ochraně svého dobrého práva s ním se soudili. Naplnily by se knihy, kdyby se měly vylíčiti prohnané prostředky, kterými obyvatelstvo, jež bohužel dosud stojí na velmi nízkém stupni vzdělanosti, ale vyniká řídkou poctivostí, lákal do svých tenat. Staly se případy, že za kořalku v ceně 5 až 6 zl. chuďasům odňal 500 až i 600 zl. Opíjel vyhlídnuté oběti a fabrikoval pak při uzavřených dveřích křivé smlouvy pomocí bývalého vesnického notáře J. G., muže to řídké bezcharakternosti, jejž osud odměnil tím, že zbývající dny svého života protlouká žebrotou. Ani desítiletá válka nemohla by zanechati tolik zkázy a bídy v Borse a okolních obcích jako Neulender. Hrozná kletba sirotků, vdov a ubožáků o přístřeší připravených sledovala všecky jeho kroky, i udrží se v jeho památce ještě po celá desítiletí.

— Obyvatelstvo města Londýna čítá teď přes půl páta milionu duší, tedy jen o málo méně než celé Čechy.

POTVRZENÉ STANOVY.

NAHRAŽUJÍCÍHO SPOLKU
— v —
TAMA COUNTY, IOWA.

§ 1. My podepsané V. Blažek, Jos. Němeček a jiní, jichž jména níže stojí, uznávajíce nebezpečí v jakémž se majetek náš v pádu ohně nalezá a chtíce sobě společně vypomahati v pádu takového neštěstí, v úvaze toho se společně usnášíme a zavazujeme jak následuje:

§ 2. Spolek, kterýž tímto zakládáme má býti znám pod jmenem "Nahražující spolek v Tama County.

§ 3. Každý, kdož co člen přistoupí jest v pádu ohně povinnen přispěti k náhradě škody, v poměru ku částce na jakouž jest pojištěn, ku příkladu, kdo jest pojištěn na 200 dol. musí platiti dvakráte tolik jako ten kdo pojištěn na 100 dol., kdo pojištěn na 300 dol. platí třikráte tolik a. t. d. Když některý z členů škodu ohněm nezaviněným a neodvratitelným utrpí, jest oprávněn k náhradě dvou třetin utrpené škody, kteráž náhrada v žádném pádu nesmí přesahovati dvě třetiny pojištěné sumy.

§ 4. Když byla škoda odhadnuta zaplatí každý z členů částku na něj připadající bez odkladu pokladníku a pokladník tak brzy jak možno tomu členu jenž škodu utrpěl, pojištěnou částku vyplatí.

§ 5. Úřadnictvo spolku sestává z 1) předsedy, 2) tajemníka a 3) pokladníka, kteřížto voleni býti mají ve výroční schůzi první pondělí v květnu každého roku.

§ 6. Předseda řídí schůze a podepisuje poukázky na výplatu peněz.

§ 7. Tajemník vede zápisní i všechny jiné knihy spolkové. Jeho povinností jest vésti zápisky o schůzích spolkových a podepisuje spolu s předsedou poukazy na výplatu peněz.

§ 8. Pokladník sbírá a přijímá rozvržené poplatky od členů a vyplácí ty samé neb jakékoliv jiné peníze v jeho rukou se nacházejí, na povolení spolku a poukázky předsedou a tajemníkem podepsané.

§ 9. Utrpěl li kdo škodu, svolá předseda schůzi a členové odhlasují o náhradě, kteráž v žádném pádu nemá přesahovati dvě třetiny škody utrpěné.

§ 10. Žádný člen není odpověden a vázán za škody, které se staly dříve než přijmut byl.

§ 11 Volba má se každoročně odbývati v první pondělí v květnu v takovém čase a místě jak správní výbor ustanoví.

§ 12. Správní výbor jsou úřadníci společnosti totiž: Předseda, tajemník a pokladník.

§ 13. Stane-li se škoda ohněm a nastaneli nedorozumění o velikosti škody utrpěné, má se skutečná škoda odhádnouti třemi rozhodčími, z těch rozhodčí volí jednoho ten kdo škodu utrpěl, druhého předseda a tito dva zvolí si třetího a co většinu těchto rozhodčích uzná, tím vázány jsou obě strany. Výloby těchto rozhodčích nese ta strana která rozhodčích se vyžádá.

§ 14. Kdykoliv člen odprodá majetek na který byl pojištěn, přestává býti členem, a zbavuje se práv a výhod i povinností ku spolku.

§ 15. Každý přistupující ku spolku zaplatí do pokladny částku 25 centů na běžné vydání a dále povinen jest platit všechny částky jaké na něho dle rozvrhu správního výboru připadnou.

§ 16. Tyto a neb jakékoliv jiné pravidla později přijmutá nahražující společnosti, mohou býti změněna třemi čtvrtinami hlasů přítomných členů, pouze ve schůzi k tomu účeli zvláště svolané. O takové to schůzi musí členové býti osobně uvědomění nejméně 8 dní před takovou schůzí.

§ 17. Každý člen má 1) podepsati do knihy vlastnoručně svoje jméno 2) popsati svůj majetek, kterýž chce mít pojištěný, 3) udati cenu takového majetku a 4) připojiti datum ku svému podpisu.

§ 18. Přijímáli se nový člen, má cena majetku jeho odhadnuta býti od většiny výboru a zapsána býti v čas kdy člen jest přijmutý.

§ 19. Každý člen může od spolku tohoto odstoupiti kdykoliv, pakliže na dva týdny před odstoupením tajemníku to oznámí a zaplatí veškeré poplatky, kteréž až do času jeho odstoupení společnost od něho k požadování a dále 25 centů za odstoupenou.

§ 20. Předseda, tajemník a pokladník obdrží za svoji práci takový plat na jakémž se uzavře většina členů přítomných ve výroční schůzi v první pondělí v květnu.

§ 21. Jmena členů musí zanešeny býti každé na zvláštní stránce knihy, aby bylo místo ku popisu a odhádnutí majetku pojištěného.

§ 22. Předešlé články pro pojištění v pádu ohně mají zanešeny býti v knihách zápisů, zápisníkem Tama County v jeho úřadovně, kdykoliv uznána to bude zapotřebí od většiny spolku. A kdykoliv uzavřeno bude, aby stanovy tyto zanešeny byly do knih zápisů, nebude zapotřebí, aby všichni členové spolku ty samé podepsali, pouze úřadníci patřičně zvoleni, a tolik členů kolik si přeje. Když stanovy tyto podepsány budou od patřičně zvolených úřadníků spolku a patřičně stvrzené, v knihách zápisů zanešené, pak stanovy tyto váží všechny členy stejně, v každém pádu tak jako by podepsány byly od každého z nich. A nikdo nemůže se vyhnouti povinnostem a poplatkům na něho rozvrženým za výmluvu, že stanovy nepodepsal buď před zanešením neb po zanešení do knih zápisů. A stanovy tyto státi mají v úplné síle a platnosti tak jako by podepsány byly od všech členů spolku.

Wácslav Kesl, předseda.
Jakub Kučera, tajemník.
Václav Blažek, pokladník.
Vojtěch Wolf, Jan Škrabal,
Frant. Hronek.

Státu Iowa, County Tama. } S.S.

Tohoto prvního dne dubna v roku 1872 přede mne Fred. Roach veřejného notáře pro Tama County osobně přišli Vác. Kesl, předseda (ostatní členové v tom samém pořádku) mě osobně známí, že jsou to skutečně ty samé osoby jichž jména na předházející listině podepsány jsou a osvědčili že učinili tak z vůle vlastní, k účelům a potřebám v listině té udaným.

Na svědectví připojen podpis můj a notářská pečeť dne a roku nahoře zmíněného.

Fred Roach, veřejný notář.

Uzavření spolkova přijmuta ve schůzi
dne 8. dubna 1867.

1. Uzavřeno, že nemá býti přijmut do tohoto spolku nikdo kdo není schopen jazyka českého.
2. Uzavřeno, že spolek nepřijímá žádných členů z města.
3. Uzavřeno, že stavení členů opatřeno býti musí cihelným komínem.
4. Uzavřeno, že členové musí odstraňovati popel nejméně 15 střevíců od stavení. Pakliže by oheň vzniknul od popele neb z neopatrnosti, není člen oprávněn k plné náhradě, nýbrž odrazí se mu značná část, podle rozhodnutí spolku.
5. Spolek odbývá 4 řádné schůze ročně, a sice první, výroční, v první pondělí v květnu, druhou v srpnu, třetí v listopadu a čtvrtou v únoru.
6. Většina shromážděných údův rozhoduje ve schůzích a uzavření většinou učiněná jsou v každém pádu platná a nepřítomní musí se s uzavřením spokojiti.

Uzavření učiněno ve výroční schůzi
2. května 1867.

Uzavřeno, aby každý člen který nechá učiniti změnu v odhadnutí svého majetku a pojištění si nechá zvýšit, zapravil 25 centů za takové zvýšení.

Uzavření dne 4. listopadu 1873.

1. Uzavřeno, aby ku správnímu výboru připojení byli ještě dva důvěrníci, kteříž mají se zúčastniti porad správního výboru a v pádu nepřítomnosti neb smrti některého z členů, jeho místo zaujmou.
2. V pádu ohně ustanoví správní výbor, odhadní výbor, ze tří členů kterýž škodu odhadne a zprávu v schůzi za příčinou ohně svolané, podá. Tento výbor oprávněn jest k náhradě možných svých výloh a zaplacení času. Spolek ve schůzi rozhodne mnoholi se výboru zaplatiti má.
3. Každý z přistupujících k tomuto spolku zaplatí mimo vkladné ještě 25 centů zvláště na běžné vydání.

Uzavření ve výroční schůzi
dne 3. května 1875.

1. Uzavřeno, aby v roku 1877 a pak každých deset let později, všecky odhady majetku byly přehlednuty a kde by majetek byl v ceně klesnul neb stoupnul a potřeba toho vyžadovala, aby odhadnutí a pojištění bylo změněno neb dle přání a uznání svého. Tato změna má se státi bez všech výloh pro členy.
2. Uzavřeno, aby nebyl nikdo za člena přijmut kdo je pojištěn u některé pojišťující společnosti a kdyby po svém přijmutí do spolku se později od některé společnosti pojistit nechal není v pádu ohně oprávněn k nijaké náhradě od našeho spolku.
3. Staneli se kterému členu škoda ohněm má to bez odkladu předsedovi oznámiti kterýž se o další kroky postará.
4. V každé výroční schůzi volí si spolek jednatele, kterýž proti zaplacení v čas potřeby na pokynutí předsedy členy o schůzích uvědomuje. Taktéž volí si spolek jednoho člena ku rozpočítání a rozvržení poplatků v pádu ohně.
5. Stane-li se škoda ohněm a někteří členové do schůze za účelem tím svolané se nedostaví a na ně připadající částku nezapraví, obešle takové předseda znovu jednatelem a musí takoví veškeré útraty toho obeslání nésti.
6. Kdo se členem státi chce, má si pozvati dva neb tři z nejbližších spolučlenů, aby jeho majetek přehledli a ve schůzi pak zprávu o ceně jeho podati mohli.

Hamburgsko-americká paroplavební společnost, při níž jest českým jednatelem rodák náš pan JOSEF PASTOR, čítala až dosud 21 velkých poštovních parolodí. — Koncem dubna t. r. převzala však ještě 7 nových obrovských parníků od [illegible] právě konkurenční společnosti, zvoucí se "Eagle Line", a zaujala takto první místo v paroplavbě evropsko-americké. Její lodě, jež nyní mezi Hamburgem a New Yorkem jezdí, jako Pomerania, Thuringia, Suevia, Silesia, Frisia, Westphalia, Cimbria, Holsatia, Hammonia, Goethe, Herder, Lessing, Wieland, Klopstock a Gellert jsou největší a nejrychlejší, které kdy vysoké moře spatřilo, a tak silným počtem výborných a zároveň nových lodí na jediné lince nemůže se vykázati žádná jiná společnost na světě.

Nelepší anglický list
UMĚLECKÝ A VĚDECKÝ
S VYOBRAZENÍMI
SCIENTIFIC AMERICAN
[illegible]
Patenty. [illegible] MUNN & CO., 37 Park Row, N. York. [illegible] Washington D. C.

Dráhy
v majetku a v užívání
společnosti
Chicago & North Western.

	Mile
Chicago do Clinton	138 10
Clinton do Missouri River	352 90
Stanwood do Tipton	8 50
Chicago do Freeport	121 00
Elgin do Lake Geneva	44 50
Geneva do St. Charles	2 40
Geneva do Batavia	3 00
Belvidere do Winona	228 60
Kenosha do Rockford	72 40
Chicago do Milwaukee	85 00
Chicago Cut-off a pobočni tratě	18 08
Iowa Midland	72 40
Chicago do Ishpeming a pobočními tratěmi	463 32
North-Western Union	63 30
Winona & St. Peter R. R.	330 25
Celkem	2,003 70

HLAVNÍ
paroplavební a vystěhovalecké jednatelství,
NEJVĚTŠÍ NA CELÉM ZÁPADĚ.
[illegible]

Cunard.	Severo-německý
White Star.	Lloyd.
State.	Hamburská parop.
National.	plav. spol.
Allan.	Rotterdam-amer.
American.	paropl. spol.
Red Star.	

[illegible]

N. THISSELL, Agent.
Ticket-Office Chicago & North Western R. W., 253, Farnham st. (Grand Central Hotel),
OMAHA, NEB.

Chicago, Rock Island a Pacific dráha.
The Great Central Route
VELKÁ ÚSTŘEDNÍ CESTA
z
OMAHA DO CHICAGO A NA VÝCHOD,
Via Des Moines, Davenport and Rock Island.
[illegible]
Dva vlaky zvláštní
[illegible]
Lístky vezkrz k dostání ve všech vých. městech po [illegible]

A. M. Smith, Gen'l Pass'r Agent, Chicago. H. Riddle, Gen'l Sup't, Chicago.
M. W. Clair, Traveling Agent, Omaha. S. S. Stevens, Gen'l Western Ag't, Omaha.
T. A. Entrikin, Agent, Omaha.

1875
OMAHA and SAINT LOUIS
SHORT LINE.
Dráha
KANSAS CITY, SAINT JOSEPH a OMAHA.
[illegible]
Geo L. Bradbury, General Agent.
Jos. Teahain, Passenger Agent.
J. F. Barnard, Gen'l Sup't, St. Joseph, Missouri.

CENY JÍZDY NA ZÁPAD 1875.

ZE	1. tř.	2. tř.	vyst.
New York do San Francisco, Cal.	[illegible]	[illegible]	[illegible]
Philadelphia	[illegible]	[illegible]	[illegible]
Baltimore	[illegible]	[illegible]	[illegible]
Boston	[illegible]	[illegible]	[illegible]
Montreal	[illegible]	[illegible]	[illegible]
New Orleans	[illegible]	[illegible]	[illegible]
Cincinnati	[illegible]	[illegible]	[illegible]
Indianapolis	[illegible]	[illegible]	[illegible]
Chicago	[illegible]	[illegible]	[illegible]
St. Louis	[illegible]	[illegible]	[illegible]
Z OMAHA DO			
Fremont, Nebraska	[illegible]		
North Bend	[illegible]		
Schuyler	[illegible]		
Columbus	[illegible]		
Grand Island	[illegible]		
Kearney Junc.	[illegible]		
Plum Creek	[illegible]		
North Platte	[illegible]		
Julesburg	[illegible]		
Sidney	[illegible]		
Cheyenne, Wyoming	[illegible]	[illegible]	
Greeley, Colorado	[illegible]	[illegible]	
Evans	[illegible]	[illegible]	
Denver	[illegible]	[illegible]	[illegible]
Golden	[illegible]	[illegible]	[illegible]
Central	[illegible]	[illegible]	[illegible]
Idaho Springs, Colorado	[illegible]	[illegible]	[illegible]
Colorado	[illegible]	[illegible]	[illegible]
Pueblo	[illegible]	[illegible]	[illegible]
Trinidad	[illegible]	[illegible]	[illegible]
Cimarron, New Mexico	[illegible]	[illegible]	[illegible]
Fort Union	[illegible]	[illegible]	[illegible]
Las Vegas	[illegible]	[illegible]	[illegible]
Santa Fe	[illegible]	[illegible]	[illegible]
Laramie, Wyoming	[illegible]		
[illegible]	[illegible]		
Ogden, Utah	[illegible]	[illegible]	[illegible]
Salt Lake City, Utah	[illegible]	[illegible]	[illegible]
Corinne, Utah	[illegible]	[illegible]	[illegible]
Virginia City, Mon.	[illegible]		
Deer Lodge	[illegible]		
Helena	[illegible]		
Kelton, Utah	[illegible]	[illegible]	[illegible]
Boise City, Idaho	[illegible]	[illegible]	[illegible]
Silver City	[illegible]	[illegible]	[illegible]
Baker City, Oregon	[illegible]	[illegible]	[illegible]
La Grande	[illegible]	[illegible]	[illegible]
Walla Walla, Wash.	[illegible]	[illegible]	[illegible]
Umatilla, Oregon	[illegible]	[illegible]	[illegible]
Dalles	[illegible]	[illegible]	[illegible]
Portland	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
Elko, Nevada	[illegible]	[illegible]	[illegible]
Battle Mountain, Nevada	[illegible]	[illegible]	[illegible]
Winnemucca	[illegible]	[illegible]	[illegible]
Reno	[illegible]	[illegible]	[illegible]
Truckee, Nevada	[illegible]	[illegible]	[illegible]
Colfax, California	[illegible]	[illegible]	[illegible]
Marysville	[illegible]	[illegible]	[illegible]
Sacramento	[illegible]	[illegible]	[illegible]
Stockton	[illegible]	[illegible]	[illegible]
Lathrop	[illegible]	[illegible]	[illegible]
Los Angeles	[illegible]	[illegible]	[illegible]
San Jose	[illegible]	[illegible]	[illegible]
San Francisco	[illegible]	[illegible]	[illegible]

Hambursko-americká paroplavební společnost.
Hamburg - Amerikanische Packetfahrt Actien-Gesellschaft.
PŘÍMÁ POŠTOVNÍ PAROPLAVBA
mezi
Hamburkem a N. Yorkem
[illegible]
z HAMBURKU do NEW YORKU každou středu
— a —
Z N. YORKU do HAMBURKU každý čtvrtek.
[illegible]
Předplacení ceny:
Z Hamburku do New Yorku: I. kajuta $120 zlata, II. kaj. $72 zlata, mezipalubí $32 papír.
Z New Yorku do Hamburku: I. kaj. $100 zlata, II. kaj. $60 zl., mezipalubí $30 v papírech.
Děti od 1—10 roků platí polovičku. Kojenci z Hamburku do New Yorku $3 zlata.
[illegible]
AUGUST BOLTEN
Wm. Miller's Nachfolger
33-35 Admiralitätstr.
[illegible]
JOSEFA PASTORA.
[illegible]
KUNHARDT & CO., 61 Broad Str., N. Y.
C. B. RICHARD & BOAS, 61 Broadway N. Y.
[illegible]